

บทที่ 4

วิธีการดำเนินการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบว่า วัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีการจัดทำบัญชีบ้างหรือไม่ มีการใช้เอกสารในการจดบันทึก เอกสารเกี่ยวกับการเก็บรักษาวัสดุ และสินทรัพย์ อย่างไร มีการจัดทำรายงานทางบัญชี เพื่อสรุปยอดคงเหลือ บ้างหรือไม่ พร้อมทั้งเสนอแนะว่า วัดควรมีเอกสารหรือการจัดทำอะไรเพิ่มเติมบ้าง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าอาวาส พระภิกษุที่เกี่ยวข้อง ไวยาวัจกร หรือกรรมการของวัด ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากวัดทั้งหมดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 109 วัด ทำการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งออกตามสถานที่ตั้งโดยใช้ตำบลเป็นเกณฑ์ ซึ่งแบ่งได้เป็น 16 ตำบล ในการเลือกตัวอย่างจะเลือกวัดในแต่ละตำบลโดยดูอัตราส่วนจำนวนวัด โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ตำบลที่มีวัดตั้งแต่ 1 วัด แต่ไม่เกิน 4 วัด ได้แก่ ตำบลหนองป่าครั่ง ท่าศาลา สันผีเสื้อ หนองหอย ป่าตัน เลือกเพียง 1 แห่ง ใน 1 ตำบล รวม 5 วัด
2. ตำบลที่มีวัดตั้งแต่ 5 วัด แต่ไม่เกิน 9 วัด ได้แก่ ตำบลวัดเกตุ ป่าแดด ฟ้ายาม ช้างม่วย ช้างเผือก ช้างคลาน แม่เหียะ เลือกเพียง 2 แห่ง ใน 1 ตำบล รวม 14 วัด
3. ตำบลที่มีวัดตั้งแต่ 9 วัด แต่ไม่เกิน 12 วัด ได้แก่ ตำบลหายยา สุเทพ เลือกเพียง 3 แห่ง ใน 1 ตำบล รวม 6 วัด
4. ตำบลที่มีวัดตั้งแต่ 12 วัด ขึ้นไป ได้แก่ ตำบลศรีภูมิ พระสิงห์ เลือกเพียง 4 แห่ง ใน 1 ตำบล รวม 8 วัด

รวมจำนวนวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 33 วัด

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถาม เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทั่วไป
2. การบันทึกรายการทางบัญชี

โดยผู้ทำการศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปแต่ละวัดด้วยตนเองพร้อมทั้งสัมภาษณ์เจ้าอาวาส หรือพระภิกษุที่เกี่ยวข้อง ไวยาวัจกร หรือกรรมการของวัดในกรณีที่วัดนั้น ๆ กรรมการเป็นผู้รับผิดชอบ จำนวนทั้งสิ้น 33 วัด ได้รับแบบสอบถามครบทั้ง 33 ชุด

3. การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามนั้น ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการทางสถิติคือ ร้อยละ ในการสรุปผลการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไป
ส่วนที่ 2	การบันทึกรายการทางบัญชี
ส่วนที่ 3	การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าอาวาส	24	72.73
ไวยาวัจกร	-	-
กรรมการของวัด	-	-
อื่น ๆ	9	27.27
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเจ้าอาวसर้อยละ 72.73 รองลงมาได้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ระบุไว้เช่น รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส และพระสงฆ์ผู้ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 27.27

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของประเภทของวัด

ประเภทของวัด	จำนวน	ร้อยละ
พระอารามหลวง	-	-
วัดราษฎร์	33	100.00
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ประเภทของวัดที่ทำการสอบถามนั้น ทุกวัดเป็นวัดราษฎร์ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละ ของจำนวนพระสงฆ์ภายในวัด

จำนวนพระสงฆ์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 รูป	15	45.46
11 – 20 รูป	9	27.27
มากกว่า 20 รูป	9	27.27
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า จำนวนพระสงฆ์ในวัด ที่มีจำนวนน้อยกว่า 10 รูป คิดเป็นร้อยละ 45.46 พระสงฆ์จำนวน 11-20 รูป คิดเป็นร้อยละ 27.27 และจำนวนพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 27.27

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละ ของจำนวนสามเณรภายในวัด

จำนวนสามเณร	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 รูป	6	18.18
6 – 10 รูป	12	36.36
มากกว่า 10 รูป	15	45.46
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า จำนวนสามเณรในวัด ที่มีจำนวนมากกว่า 10 รูป คิดเป็นร้อยละ 45.46 จำนวนสามเณร 6-10 รูป คิดเป็นร้อยละ 36.36 จำนวนสามเณรน้อยกว่า 5 รูป คิดเป็นร้อยละ 18.18

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละ ของจำนวนกรรมการภายในวัด

จำนวนกรรมการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 คน	4	12.12
6 - 10 คน	13	39.39
มากกว่า 10 คน	16	48.49
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า จำนวนกรรมการในวัด ที่มีจำนวนมากกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 48.49 จำนวนกรรมการ 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 จำนวนกรรมการน้อยกว่า 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละ ของพื้นที่ของวัด

จำนวนพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ไร่	-	-
1 ไร่ - 4 ไร่	13	39.39
มากกว่า 4 ไร่	20	60.61
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า พื้นที่ของวัดส่วนใหญ่มีพื้นที่มากกว่า 4 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 60.61 รองลงมาได้แก่ พื้นที่ของวัดที่มีจำนวน 1 ไร่ - 4 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.39

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละ ของหน้าที่ของไวยาวัจกร

หน้าที่ของไวยาวัจกร	จำนวน	ร้อยละ
- ออกใบเสร็จและใบอนุโมทนาบัตร	15	14.71
- ตรวจสอบเงินจากผู้รับบริจาค	18	17.65
- นำเงินฝากธนาคาร	27	26.47
- บันทึกบัญชี	6	5.88
- จัดทำรายงานการเงินเสนอเจ้าอาวาส	9	8.82
- ดูแลการจ่ายค่าใช้จ่าย	21	20.59
- อื่น ๆ	6	5.88
รวม	102	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 8 พบว่า ไวยาวัจกรของวัดมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ นำเงินฝากธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 26.47 รองลงมาคือ ดูแลการจ่ายค่าใช้จ่าย ร้อยละ 20.59 ตรวจสอบเงินจากผู้รับบริจาค ร้อยละ 17.65 ออกใบเสร็จและใบอนุโมทนาบัตร 14.71 จัดทำรายงานการเงินเสนอเจ้าอาวาส ร้อยละ 8.82 บันทึกบัญชี ร้อยละ 5.88 และอื่นๆ เช่น การจัดการเรื่องคดีความทางศาล และยังไม่ได้ตั้ง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 5.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการได้รับสิ่งของบริจาค

สิ่งของที่ได้รับบริจาค	จำนวน	ร้อยละ
เงินบริจาค	33	64.71
ทรัพย์สินอื่น ๆ	18	35.29
รวม	51	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 พบว่า สิ่งของที่ได้รับบริจาค่นั้น ส่วนใหญ่เป็นเงินบริจาค ร้อยละ 64.71 ทรัพย์สินอื่น ร้อยละ 35.29

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการได้รับบริจาคทรัพย์สินอื่น

ทรัพย์สินอื่น	จำนวน	ร้อยละ
- ที่ดิน	-	-
- วัสดุก่อสร้าง	15	35.71
- เครื่องใช้ไฟฟ้า	15	35.71
- สิ่งของอื่น ๆ	12	28.58
รวม	42	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 พบว่าทรัพย์สินอื่นนั้นเป็นการได้รับบริจาควัสดุก่อสร้าง ร้อยละ 35.71 เครื่องใช้ไฟฟ้า ร้อยละ 35.71 และสิ่งของอื่น ๆ ร้อยละ 28.58

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละ ของรายรับอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับบริจาค

รายรับอื่น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	20	60.61
มี	13	39.39
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า วัดที่ไม่มีรายรับอื่นคิดเป็นร้อยละ 60.61 และวัดที่มีรายรับอื่นคิดเป็นร้อยละ 39.39

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละ ของรายรับอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับบริจาค

รายรับอื่น	จำนวน	ร้อยละ
- ค่าเช่า	7	29.17
- งานวัด	-	-
- การให้บริการอื่น ๆ	6	25.00
- การจำหน่ายสิ่งของ	11	45.83
รวม	24	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 12 รายรับอื่นที่วัดได้รับส่วนใหญ่ได้แก่ การจำหน่ายสิ่งของ เช่น วัดอุ้มงคล ดอกไม้ รูปเทียน เครื่องบวช เป็นต้น ร้อยละ 45.83 รองลงมาได้แก่ ค่าเช่า ร้อยละ 29.17 และการให้บริการอื่น เช่น งานฌาปนกิจศพ จัดอบรมปฏิบัติธรรม เป็นต้น ร้อยละ 25.00

ส่วนที่ 2 การบันทึกรายการทางบัญชี

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ดูแลบัญชีและการเงินของวัด

ผู้ดูแลบัญชีและการเงินของวัด	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าอาวาส	10	16.67
- ไวยาวัจกร	22	36.67
- พระสงฆ์ในวัดที่ได้รับมอบหมาย	28	46.66
- อื่น ๆ	-	-
รวม	60	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ดูแลบัญชีและการเงินของวัด ส่วนใหญ่เป็นพระสงฆ์ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่โดยตรง ร้อยละ 46.66 ไวยาวัจกร ร้อยละ 36.67 เจ้าอาวาส ร้อยละ 16.67

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไป

การแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แบ่งแยก	12	36.36
แบ่งแยก	21	63.64
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า การแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไปนั้น วัดส่วนใหญ่มีการแบ่งแยกหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 63.64 ไม่แบ่งแยกหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 36.36

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการใช้เอกสารใบเสร็จรับเงิน

การใช้เอกสาร ใบเสร็จรับเงิน	บางครั้ง		ทุกครั้ง		ไม่ใช้		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- รับเงินบริจาค	4	12.12	18	54.55	11	33.33	33	100.00
- รับบริจาคสินทรัพย์อื่น	2	11.11	9	50.00	7	38.89	18	100.00
- รับเงินจากรายรับอื่น ๆ			3	23.08	10	76.92	13	100.00
- อื่น ๆ	-		-		-		-	

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 15 พบว่า ในการรับบริจาคเงิน ได้มีการใช้เอกสารใบเสร็จรับเงิน ทุกครั้ง ร้อยละ 54.55 ไม่ใช้ใบเสร็จรับเงิน ร้อยละ 33.33 ใช้ใบเสร็จบางครั้ง ร้อยละ 12.12 ตามลำดับ ในการรับบริจาคทรัพย์สินอื่น ใช้ใบเสร็จรับเงินทุกครั้งร้อยละ 50.00 ไม่ใช้ใบเสร็จรับเงิน ร้อยละ 38.89 ใช้ใบเสร็จบางครั้ง ร้อยละ 11.11 ตามลำดับ และการรับเงินจากรายรับอื่น ๆ ไม่ใช้ใบเสร็จรับเงิน ร้อยละ 76.92 และใช้ใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง ร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการออกใบอนุญาต

การใช้เอกสาร ใบอนุญาต	บางครั้ง		ทุกครั้ง		ไม่ใช้		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- รับเงินบริจาค	12	36.36	21	63.64	-	-	33	100.00
- รับบริจาคสินทรัพย์อื่น	5	27.78	13	72.22	-	-	18	100.00
- รับเงินจากรายรับอื่น ๆ	3	23.08	3	23.08	7	53.84	13	100.00
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 พบว่า ในการรับบริจาคเงิน ได้มีการใช้เอกสารใบอนุญาต ทุกครั้ง ร้อยละ 63.64 ใช้ใบอนุญาตบางครั้ง ร้อยละ 36.36 ตามลำดับ ในการรับบริจาคทรัพย์สินอื่น ใช้ใบอนุญาตทุกครั้งร้อยละ 72.22 ใช้ใบอนุญาตบางครั้ง ร้อยละ 27.78 ตามลำดับ และการรับเงินจากรายรับอื่น ๆ ไม่ใช้ใบอนุญาต ร้อยละ 53.84 ใช้ใบอนุญาตทุกครั้ง ร้อยละ 23.08 และใช้ใบอนุญาตบางครั้ง 23.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินและใบอนุโมทนาบัตร

ผู้มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินและใบอนุโมทนาบัตร	จำนวน	ร้อยละ
พระผู้ที่ได้รับเงินบริจาค	16	48.48
พระสงฆ์ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ โดยเฉพาะ	17	51.52
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้มีหน้าที่ออกใบเสร็จรับเงินและใบอนุโมทนาบัตร ส่วนใหญ่ คือ พระสงฆ์ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ โดยเฉพาะ ร้อยละ 51.52 และพระผู้ที่ได้รับเงินบริจาค ร้อยละ 48.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการจัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค

การจัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	-	-
มี	33	100.00
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 18 พบว่า ทุกวัดมีการจัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการจัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค

การจัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าอาวาส	21	50.00
ไวยาวัจกร	12	28.57
อื่นๆ	9	21.43
รวม	42	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำสมุดหรือทะเบียนรับบริจาค ได้แก่ เจ้าอาวาส ร้อยละ 50.00 ไวยาวัจกร ร้อยละ 28.57 และบุคคลอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ร้อยละ 21.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้เปิดตู้รับบริจาค

ผู้เปิดตู้รับบริจาค	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าอาวาส	5	15.15
ไวยาวัจกร	18	54.55
พระสงฆ์ในวัดที่ได้รับมอบหมาย	6	18.18
อื่น ๆ	4	12.12
รวม	33	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 20 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เปิดตู้รับบริจาคคือ ไวยาวัจกร ร้อยละ 54.55 รองลงมาคือ พระสงฆ์ในวัดที่ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 18.18 เจ้าอาวาส ร้อยละ 15.15 และบุคคลอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าอาวาสและคณะกรรมการร่วมกัน เป็นต้น ร้อยละ 12.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากผู้รับบริจาค

การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากผู้รับบริจาค	จำนวน	ร้อยละ
- มีกุญแจเปิด	33	31.43
- การเปิดตู้มีกรรมการมากกว่า 1 คน	18	17.14
- มีการบันทึกในสมุดรับเงินทุกครั้ง	24	22.86
- นำเงินฝากธนาคาร ตามยอดที่ตรวจนับได้	9	8.57
- ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาส ในการเปิดตู้รับบริจาค	21	20.00
รวม	105	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 21 พบว่า เงินที่ได้จากผู้รับบริจาคมั้มีวิธีปฏิบัติดังนี้คือ การใช้กุญแจเปิด ร้อยละ 31.43 รองลงมาคือ มีการบันทึกในสมุดรับเงินทุกครั้ง ร้อยละ 22.86 ในการเปิดตู้รับบริจาค ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาส ร้อยละ 20.00 และการเปิดตู้มีกรรมการมากกว่า 1 คน ร้อยละ 17.14 และในการนำเงินฝากธนาคารต้องตรงตามยอดที่ตรวจนับได้ ร้อยละ 8.57

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการปฏิบัติในการเปิดบัญชีเงินฝากของวัด

การปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝาก	จำนวน	ร้อยละ
เปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสผู้เดียว	-	-
เปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น	25	75.76
อื่น ๆ	8	24.24
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 22 พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากของวัด ส่วนใหญ่เปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น ร้อยละ 75.76 เปิดบัญชีเงินฝากโดยวิธีอื่น ๆ เช่น เปิดบัญชีในนามของวัด หรือเปิดโดยใช้ชื่อวัด เป็นต้น ร้อยละ 24.24

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้มีหน้าที่นำเงินไปฝากธนาคาร

ผู้มีหน้าที่นำเงินไปฝากธนาคาร	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าอาวาส	-	-
ไวยาวัจกร	27	81.82
กรรมการของวัด	4	12.12
อื่นๆ	2	6.06
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้มีหน้าที่นำเงินไปฝากธนาคาร ส่วนใหญ่คือไวยาวัจกร คิดเป็นร้อยละ 81.82 กรรมการของวัด ร้อยละ 12.12 บุคคลอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่การเงิน และผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ร้อยละ 6.06

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการให้เลขรหัสในการรับทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค

การให้เลขรหัส	จำนวน	ร้อยละ
มี	15	45.45
ไม่มี	18	54.55
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 24 พบว่า ในการรับทรัพย์สินนั้น ไม่มีการให้เลขรหัสคิดเป็นร้อยละ 54.55 มีการให้เลขรหัสคิดเป็นร้อยละ 45.45

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการปฏิบัติเมื่อมีการเยี่ยมทรัพย์สิน

การปฏิบัติเมื่อมีการเยี่ยมทรัพย์สิน	จำนวน	ร้อยละ
- แจ้งเจ้าอาวาสเพื่อขออนุมัติการให้เยี่ยม	29	19.73
- จัดบันทึกการเยี่ยม-คืน ทรัพย์สิน	30	20.41
- ตรวจสอบทุกครั้ง เมื่อมีการนำทรัพย์สินมาคืน	30	20.41
- ตรวจสอบสภาพของทรัพย์สินที่เยี่ยมไป	25	17.01
- ถ้ามีการเสียหายของทรัพย์สิน ผู้ที่เยี่ยมไปเป็นผู้รับผิดชอบ	33	22.44
รวม	147	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 25 พบว่า การปฏิบัติเมื่อมีการเยี่ยมทรัพย์สิน ส่วนใหญ่ถ้ามีการเสียหายของทรัพย์สิน ผู้ที่เยี่ยมไปเป็นผู้รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 22.44 รองลงมาคือ การจัดบันทึกการเยี่ยม - คืน ทรัพย์สิน และตรวจสอบทุกครั้ง เมื่อมีการนำทรัพย์สินมาคืน ร้อยละ 20.41 แจ้งเจ้าอาวาสเพื่อขออนุมัติการให้เยี่ยม ร้อยละ 19.73 และตรวจสอบสภาพของทรัพย์สินที่เยี่ยมไป ร้อยละ 17.01

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการตรวจสอบการจัดทำบัญชี

การตรวจสอบการจัดทำบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	6	18.18
มี	27	81.82
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 26 พบว่า มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชี ร้อยละ 81.82 และไม่มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชี ร้อยละ 18.18

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ที่ตรวจสอบการจัดทำบัญชี

ผู้ที่ตรวจสอบการจัดทำบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าอาวาส	27	39.13
ไวยาวัจกร	15	21.74
กรรมการของวัด	21	30.43
อื่นๆ	6	8.70
รวม	69	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 27 พบว่าผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่คือ เจ้าอาวาส ร้อยละ 39.13 กรรมการของวัด ร้อยละ 30.43 ไวยาวัจกร ร้อยละ 21.74 และอื่นๆ ได้แก่ พระสงฆ์ที่ได้รับมอบหมาย และผู้ตรวจสอบบัญชี ร้อยละ 8.70

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการจำแนกประเภทรายการในการบันทึกรายการ

การจำแนกประเภทรายการ ในการบันทึกรายการ	การบันทึกรายการ					
	ไม่มี		มี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายรับ			33	100.00	33	100.00
รายจ่าย			33	100.00	33	100.00
ทรัพย์สิน	12	36.36	21	63.64	33	100.00

จากตารางที่ 28 พบว่า วัดทั้งหมดมีการบันทึกรายการรายรับรายจ่าย การบันทึกทรัพย์สินนั้น วัดมีการบันทึก ร้อยละ 63.64 และวัดที่ไม่มีมีการบันทึก ร้อยละ 36.36

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละ ของการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงาน

การจำแนกประเภทรายการ ในการจัดทำรายการรายงาน	การจัดทำรายงาน					
	ไม่มี		มี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายรับ	3	9.09	30	90.91	33	100.00
รายจ่าย	3	9.09	30	90.91	33	100.00
ทรัพย์สิน	21	63.64	12	36.36	33	100.00

จากตารางที่ 29 พบว่า วัดมีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับรายรับ ร้อยละ 90.91 และไม่มี
การจัดทำรายงานเกี่ยวกับรายรับ ร้อยละ 9.09 การจัดทำรายงานเกี่ยวกับรายจ่าย ร้อยละ 90.91
และไม่มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับรายจ่าย ร้อยละ 9.09 แต่การจัดทำรายงานเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น
ไม่มีการจัดทำรายงาน ร้อยละ 63.64 และมีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ๆ ไว้ ร้อยละ
36.36

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละ ของสมุดหรือทะเบียนที่มีการจัดทำ

สมุดหรือทะเบียนที่มีการจัดทำ	จำนวน	ร้อยละ
- การรับเงินบริจาค	33	22.45
- การรับทรัพย์สินบริจาคอื่น	17	11.56
- รายรับอื่นที่มีใ้การรับบริจาค	13	8.84
- รายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด	30	20.41
- รายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเช็ค	-	-
- บัญชีเงินสดคงเหลือ	21	14.29
- บัญชีเงินฝากธนาคารคงเหลือ	19	12.93
- บัญชีทรัพย์สิน	14	9.52
รวม	147	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 30 พบว่า สมุดหรือทะเบียนที่มีการจัดทำมากที่สุดคือ การรับเงินบริจาค ร้อยละ 22.45 รองลงมาคือ รายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 20.41 บัญชีเงินสดคงเหลือ ร้อยละ 14.29 บัญชีเงินฝากธนาคารคงเหลือ ร้อยละ 12.93 การรับทรัพย์สินบริจาคอื่น ร้อยละ 11.56 บัญชีทรัพย์สิน ร้อยละ 9.52 และรายรับอื่นที่มีใ้การรับบริจาค ร้อยละ 8.84

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละ ของประเภทของรายงานที่จัดทำ

ประเภทของ รายงาน	รายเดือน		รายปี		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายรับ	24	45.28	27	50.94	2	3.78	53	100.00
รายจ่าย	24	45.28	27	50.94	2	3.78	53	100.00
ทรัพย์สิน	3	33.33	6	66.67	-	-	9	100.00

หมายเหตุ : แต่ละวัดสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 31 พบว่า การรายงานรายรับนั้น จัดทำเป็นรายปี ร้อยละ 50.94 รายเดือน ร้อยละ 45.28 และอื่น ๆ ได้แก่ การจัดทำเฉพาะกิจกรรม เช่น เมื่อมีการจัดงานวัด จะทำบัญชีเพื่อนเสนอต่อชาวบ้าน เป็นต้น ร้อยละ 3.78 ส่วนการจัดทำรายงานรายจ่ายนั้น จัดทำเป็นรายปี ร้อยละ 50.94 รายเดือน ร้อยละ 45.28 และอื่น ๆ ได้แก่ การจัดทำเฉพาะกิจกรรม เช่น เมื่อมีการจัดงานวัด จะทำบัญชีเพื่อนเสนอต่อชาวบ้าน เป็นต้น ร้อยละ 3.78 และการจัดทำรายงานทรัพย์สิน จัดทำเป็นรายปีร้อยละ 66.67 รายเดือนร้อยละ 33.33

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 32 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไป
ของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่แบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไป	6	40.00	4	44.44	2	22.22	12	36.36
- แบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไป	9	60.00	5	55.56	7	77.78	21	63.64
รวม	15	100.00	9	100.00	9	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 32 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไปออกจากกันคิดเป็นร้อยละ 63.64 โดยวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป วัดที่มีพระสงฆ์ 11-20 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป ส่วนใหญ่จะมีการแบ่งแยกหน้าที่คิดเป็นร้อยละ 60.00 ร้อยละ 55.56 และร้อยละ 77.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้เปิดผู้รับบริจาคของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าอาวาส	3	20.00	1	11.11	1	11.12	5	15.15
- ไวยาวัจกร	8	53.33	6	66.67	4	44.44	18	54.55
- พระสงฆ์ในวัดที่ได้ รับมอบหมาย	1	6.67	1	11.11	4	44.44	6	18.18
- อื่น ๆ	3	20.00	1	11.11	-	-	4	12.12
รวม	15	100.00	9	100.00	9	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 33 แสดงเป็นขอยุบรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มอบหมายให้ไวยาวัจกร เป็นผู้เปิดผู้รับบริจาคคิดเป็นร้อยละ 54.55 โดยวัดที่มีพระสงฆ์ น้อยกว่า 10 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์ 11-20 รูป มอบหมายให้ไวยาวัจกรเป็นผู้เปิดผู้รับบริจาค คิดเป็นร้อยละ 53.33 และร้อยละ 66.67 ตามลำดับ ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูปมอบหมายให้ ไวยาวัจกรและพระสงฆ์ในวัดผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้เปิดผู้รับบริจาคคิดเป็นร้อยละ 44.44

ตารางที่ 34 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดตู้รับบริจาคของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติเกี่ยวกับตู้รับบริจาค								
- มีกุญแจเปิด	15	46.88	9	28.13	9	21.95	33	31.43
- การเปิดตู้มีกรรมการมากกว่า 1 คน	4	12.50	6	18.75	8	19.51	18	17.14
- มีการบันทึกในสมุดรับเงินทุกครั้ง	6	18.75	9	28.13	9	21.95	24	22.86
- นำเงินฝากธนาคารตามยอดที่ตรวจนับได้	-	-	3	9.37	6	14.64	9	8.57
- ต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาส ในการเปิดตู้รับบริจาค	7	21.87	5	15.62	9	21.95	21	20.00
รวม	32	100.00	32	100.00	41	100.00	105	100.00

จากตารางที่ 34 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากตู้รับบริจาค โดยส่วนใหญ่มีกุญแจเปิดคิดเป็นร้อยละ 31.43 ซึ่งวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูปและวัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูปมีกุญแจเปิดตู้รับบริจาคคิดเป็นร้อยละ 46.88 และร้อยละ 28.13 ตามลำดับ ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป ส่วนใหญ่มีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากตู้รับบริจาคโดยมีกุญแจเปิด พร้อมทั้งมีการบันทึกในสมุดรับเงินทุกครั้ง รวมถึงการได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาสในการเปิดตู้รับบริจาคคิดเป็นร้อยละ 21.95

ตารางที่ 35 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเปิดบัญชีเงินฝาก								
- เปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
- เปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น	10	66.67	8	88.88	7	77.78	25	75.76
- อื่น ๆ (เปิดบัญชีในนามของวัดหรือเปิดโดยใช้ชื่อวัด)	5	33.33	1	11.12	2	22.22	8	24.24
รวม	15	100.00	9	100.00	9	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 35 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินของวัด โดยส่วนใหญ่นำไปเปิดบัญชีเงินฝากในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่นคิดเป็นร้อยละ 75.76 และคิดเป็นร้อยละ 66.67 ร้อยละ 88.88 และร้อยละ 77.78 สำหรับวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป วัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูปตามลำดับ

ตารางที่ 36 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่นำเงินฝากธนาคารของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์ ผู้มีหน้าที่ นำเงินฝากธนาคาร	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าอาวาส	-	-	-	-	-	-	-	-
- ไวยาวัจกร	15	100.00	6	66.67	6	66.67	27	81.82
- กรรมการของวัด	-	-	3	33.33	1	11.11	4	12.12
- อื่น ๆ (เจ้าหน้าที่การเงิน และผู้ได้รับมอบ หมาย)	-	-	-	-	2	22.22	2	6.06
รวม	15	100.00	9	100.00	9	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 36 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มอบหมายให้ไวยาวัจกรเป็นผู้มีหน้าที่นำเงินไปฝากธนาคารคิดเป็นร้อยละ 81.82 และคิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูปมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 37 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้เลขรหัสของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มี	4	26.67	3	33.33	8	88.88	15	45.45
- ไม่มี	11	73.33	6	66.67	1	11.12	18	54.55
รวม	15	100.00	9	100.00	9	27.27	33	100.00

จากตารางที่ 37 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีการให้เลขรหัสทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ 54.55 และมีการให้เลขรหัสทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ 45.55 วัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป ไม่มีการให้เลขรหัสทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ 73.33 และร้อยละ 66.67 ตามลำดับ ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป มีการให้เลขรหัสทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ 88.88

ตารางที่ 38 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการขี้มทรัพย์สินของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- แจงเจ้าอาวาสเพื่อขอ อนุมัติการให้ขี้ม	14	21.88	8	19.51	7	16.67	29	19.73
- จดบันทึกการขี้ม-คืน ทรัพย์สิน	13	20.31	8	19.51	9	21.43	30	20.41
- ตรวจสอบทุกครั้ง เมื่อมี การนำทรัพย์สินมาคืน	12	18.75	9	21.95	9	21.43	30	20.41
- ตรวจสอบสภาพของทรัพย์ สินที่ขี้มไป	10	15.62	7	17.08	8	19.04	25	17.01
- ถ้ามีการเสียหายของ ทรัพย์สิน ผู้ที่ขี้มไปเป็น ผู้รับผิดชอบ	15	23.44	9	21.95	9	21.43	33	22.44
รวม	64	100.00	41	100.00	42	100.00	147	100.00

จากตารางที่ 38 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ขี้มทรัพย์สิน โดยผู้ขี้มทรัพย์สินต้องรับผิดชอบในกรณีที่เกิดความเสียหายคิดเป็นร้อยละ 22.44 และร้อยละ 23.44 สำหรับวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป วัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป ตรวจสอบทรัพย์สินที่คืนมาทุกครั้งหากมีการเสียหายเกิดขึ้นผู้ที่ขี้ม จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 21.95 ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูปซึ่งเป็นวัดขนาดใหญ่ มีวิธีการปฏิบัติทั้งการจดบันทึกขี้ม-คืนทรัพย์สินและมีการตรวจสอบเมื่อคืนทรัพย์สิน หากมีการเสียหายเกิดขึ้นผู้ขี้มเป็นผู้รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 21.23

ตารางที่ 39 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดทำบัญชีของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มี	4	26.67	2	22.22	-	-	6	18.18
- มี	11	73.33	7	77.78	9	100.00	27	81.82
รวม	15	100.00	9	100.00	9	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 39 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการ ตรวจสอบการจัดทำบัญชีคิดเป็นร้อยละ 81.82 โดยวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป วัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูปมีการตรวจสอบคิดเป็น ร้อยละ 73.33 และร้อยละ 77.78 และร้อยละ 100 ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบการจัดทำบัญชีของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าอาวาส	13	44.83	8	47.06	6	26.09	27	39.13
- ไวยาวัจกร	7	24.14	3	17.65	5	21.74	15	21.74
- กรรมการของวัด	9	31.03	5	29.41	7	30.43	21	30.43
- อื่น ๆ (พระสงฆ์ผู้ได้รับมอบหมายและผู้ตรวจสอบบัญชี)	-	-	1	5.88	5	21.74	6	8.70
รวม	29	100.00	17	100.00	23	100.00	69	100.00

จากตารางที่ 40 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เจ้าอาวาสจะเป็นผู้ตรวจสอบการจัดทำบัญชี คิดเป็นร้อยละ 39.13 โดยวัดที่มีพระสงฆ์ น้อยกว่า 10 รูป และวัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป เจ้าอาวาสจะเป็นผู้ตรวจสอบคิดเป็นร้อยละ 44.83 และร้อยละ 47.06 ตามลำดับ ส่วนวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป กรรมการของวัดจะเป็นผู้ตรวจสอบคิดเป็นร้อยละ 30.43

ตารางที่ 41 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกโดยจำแนกประเภทรายการของวัดแต่ละขนาด
เปรียบเทียบกัน

การบันทึกโดย จำแนกประเภท รายการ	รายรับ				รายจ่าย				ทรัพย์สิน			
	ไม่มี		มี		ไม่มี		มี		ไม่มี		มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพระสงฆ์ - น้อยกว่า 10 รูป	-	-	15	100.00	-	-	15	100.00	5	33.33	10	66.67
- 11-20 รูป	-	-	9	100.00	-	-	9	100.00	5	55.56	4	44.44
- มากกว่า 20 รูป	-	-	9	100.00	-	-	9	100.00	2	22.22	7	77.78

จากตารางที่ 41 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกวัด มีการบันทึกโดยจำแนกประเภทรายการเป็นรายรับ รายจ่าย ส่วนรายการทรัพย์สินนั้น วัดที่มี พระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป ส่วนใหญ่มีการบันทึกโดยจำแนกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็น ร้อยละ 66.67 และไม่มีมีการบันทึกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 33.33 วัดที่มี พระสงฆ์ 11- 20 รูป ส่วนใหญ่ไม่มีมีการบันทึกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และมีการบันทึกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และวัดที่มีพระสงฆ์ มากกว่า 20 รูป ส่วนใหญ่มีการบันทึกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และ ไม่มีมีการบันทึกประเภทรายการเป็นทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 22.22

ตารางที่ 42 แสดงแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงานของวัด
แต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

การจำแนก ประเภทรายการ ในการจัดทำ รายงาน	รายรับ				รายจ่าย				ทรัพย์สิน			
	ไม่มี		มี		ไม่มี		มี		ไม่มี		มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพระสงฆ์ - น้อยกว่า 10 รูป	2	13.33	13	86.67	2	13.33	13	86.67	11	73.33	4	26.67
- 11-20 รูป	1	11.11	8	88.89	1	11.11	8	88.89	7	77.78	2	22.22
- มากกว่า 20 รูป	-	-	9	100.00	-	-	9	100.00	3	33.33	6	66.67

จากตารางที่ 42 แสดงเป็นยอดรวมให้เห็นว่าวัดในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงานเป็นรายรับ รายจ่าย ส่วนรายการทรัพย์สิน นั้น ส่วนใหญ่ไม่มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงาน โดยวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงานเป็นรายรับ รายจ่าย และทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ร้อยละ 86.67 และ ร้อยละ 26.67 ตามลำดับ และไม่มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงาน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ร้อยละ 13.33 และ ร้อยละ 73.33 ตามลำดับ วัดที่มีพระสงฆ์ 11- 20 มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงานเป็นรายรับ รายจ่าย และทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 88.89 ร้อยละ 88.89 และ ร้อยละ 22.22 ตามลำดับ และไม่มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงาน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ร้อยละ 11.11 และ ร้อยละ 77.78 ตามลำดับ และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป ทุกวัดมีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงานเป็นรายรับ รายจ่าย ส่วนรายการทรัพย์สินนั้น มีการจำแนกประเภทรายการ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และไม่มีการจำแนกประเภทรายการในการจัดทำรายงาน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 43 แสดงสมุดทะเบียนที่มีการจัดทำของวัดแต่ละขนาดเปรียบเทียบกัน

จำนวนพระสงฆ์	น้อยกว่า 10 รูป		11-20 รูป		มากกว่า 20 รูป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมุดหรือทะเบียน								
- การรับเงินบริจาค	15	26.31	9	23.68	9	17.31	33	22.45
- การรับทรัพย์สิน บริจาคอื่น	4	7.02	5	13.16	8	15.38	17	11.56
- รายรับอื่นที่มีใช้การ รับบริจาค	5	8.77	3	7.89	5	9.62	13	8.84
- รายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็น เงินสด	14	24.56	7	18.42	9	17.31	30	20.41
- รายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็น เช็ค	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัญชีเงินสดคงเหลือ	9	15.79	5	13.16	7	13.46	21	14.29
- บัญชีเงินฝากธนาคาร คงเหลือ	6	10.53	5	13.16	8	15.38	19	12.93
- บัญชีทรัพย์สิน	4	7.02	4	10.53	6	11.54	14	9.52
รวม	57	100.00	38	100.00	52	100.00	147	100.00

จากตารางที่ 43 แสดงในย่อกรวมให้เห็นว่า วัดที่มีการจัดทำสมุดทะเบียนคิดเป็นร้อยละ 22.45 ซึ่งเป็นวัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป วัดที่มีพระสงฆ์ตั้งแต่ 11-20 รูป มีการจัดทำสมุดทะเบียนการรับเงินบริจาคคิดเป็นร้อยละ 26.31 ร้อยละ 23.68 ตามลำดับ และวัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป มีการจัดทำสมุดทะเบียนรับเงินบริจาคและสมุดรายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 17.31

วิเคราะห์การจัดทำบัญชีของวัด ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากตารางในส่วนที่ 3 สามารถแยกวิเคราะห์โดยใช้จำนวนพระสงฆ์ภายในวัดเป็นเกณฑ์ สรุปได้ดังนี้

1. วัดที่มีพระสงฆ์น้อยกว่า 10 รูป : อาจกล่าวได้ว่าเป็นวัดขนาดเล็ก การจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับบัญชีของวัดขนาดเล็กนั้น มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไปเพื่อป้องกันการทุจริต การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากตู้รับบริจาค วัดมีการใช้กุญแจปิดซึ่งไวยาวัจกรของวัดจะเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เปิดตู้รับบริจาค เมื่อได้จำนวนเงินแล้วก็จะมอบหมายให้ไวยาวัจกรเป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งบัญชีเงินฝากธนาคารของวัดนั้นเปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น ส่วนการปฏิบัติในเรื่องของทรัพย์สิน วัดขนาดเล็กไม่มีการให้เลขรหัสทรัพย์สิน และเมื่อมีการยืมทรัพย์สิน จะต้องแจ้งเจ้าอาวาสเพื่อขออนุมัติการให้ยืม และถ้าเกิดการเสียหายของทรัพย์สิน ผู้ที่ยืมไปจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายนั้น ด้านการตรวจสอบการจัดทำบัญชี วัดขนาดเล็กมีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีที่ทางวัดได้จัดทำขึ้น โดยเจ้าอาวาสเป็นผู้ตรวจสอบด้วยตนเอง ซึ่งสมุดหรือทะเบียนที่วัดจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้แก่ สมุดรับเงินบริจาค และมีการจำแนกประเภทรายการในการบันทึกรายการและจัดทำรายงาน ออกเป็นรายรับ รายจ่าย และทรัพย์สิน

2. วัดที่มีพระสงฆ์ 11-20 รูป : อาจกล่าวได้ว่าเป็นวัดขนาดกลาง การจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับบัญชีของวัดขนาดกลางนั้น มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไปเพื่อป้องกันการทุจริต การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากตู้รับบริจาค วัดมีการใช้กุญแจปิดซึ่งไวยาวัจกรของวัดจะเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เปิดตู้รับบริจาค และมีการจดบันทึกในสมุดรับเงินทุกครั้ง เมื่อได้จำนวนเงินแล้วก็จะมอบหมายให้ไวยาวัจกรเป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งบัญชีเงินฝากธนาคารของวัดนั้นเปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น ส่วนการปฏิบัติในเรื่องของทรัพย์สิน วัดขนาดกลางไม่มีการให้เลขรหัสทรัพย์สิน และเมื่อมีการยืมทรัพย์สิน จะต้องตรวจนับทุกครั้ง เมื่อมีการนำทรัพย์สินที่ยืมไปมาคืน และถ้าเกิดการเสียหายของทรัพย์สิน ผู้ที่ยืมไปจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายนั้น ด้านการตรวจสอบการจัดทำบัญชี วัดขนาดกลางมีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีที่ทางวัดได้จัดทำขึ้น โดยเจ้าอาวาสเป็นผู้ตรวจสอบด้วยตนเอง ซึ่งสมุดหรือทะเบียนที่วัดจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้แก่ สมุดรับเงินบริจาค และมีการจำแนกประเภทรายการในการบันทึกรายการและจัดทำรายงาน ออกเป็นรายรับ รายจ่าย และทรัพย์สิน

3. วัดที่มีพระสงฆ์มากกว่า 20 รูป : อาจกล่าวได้ว่าเป็นวัดขนาดใหญ่ การจัดการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับบัญชีของวัดขนาดใหญ่ นั้น มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ดูแลทรัพย์สินกับผู้จัดทำบัญชีทั่วไปเพื่อป้องกันการทุจริต การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินจากตู้รับบริจาค วัดมีการใช้กุญแจปิดซึ่งไวยาวัจกร

และพระสงฆ์ในวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ที่เปิดตู้รับบริจาค ซึ่งต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าอาวาสในการเปิดตู้รับบริจาค และต้องบันทึกจำนวนเงินในสมุดรับเงินทุกครั้ง เมื่อได้จำนวนเงินแล้วก็จะมอบหมายให้ไวยาวัจกรเป็นผู้นำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งบัญชีเงินฝากธนาคารของวัดนั้นเปิดบัญชีในนามของเจ้าอาวาสร่วมกับกรรมการท่านอื่น ส่วนการปฏิบัติในเรื่องของทรัพย์สิน วัดขนาดใหญ่มีการให้เลขรหัสทรัพย์สิน และเมื่อมีการยืมทรัพย์สิน จะต้องจดบันทึกการยืม-คืนทรัพย์สิน ตรวจสอบทุกครั้งเมื่อมีการนำทรัพย์สินมาคืน และถ้าเกิดการเสียหายของทรัพย์สิน ผู้ที่ยืมไปจะต้องรับผิดชอบค่าเสียหายนั้น ด้านการตรวจสอบการจัดทำบัญชี วัดขนาดใหญ่มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีที่ทางวัดได้จัดทำขึ้นโดยกรรมการของวัดเป็นผู้ตรวจสอบ ซึ่งสมุดหรือทะเบียนที่วัดจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้แก่ สมุดรับเงินบริจาค และสมุดหรือทะเบียนรายจ่ายที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด และมีการจำแนกประเภทรายการในการบันทึกรายการและจัดทำรายงาน ออกเป็นรายรับ รายจ่าย และทรัพย์สิน